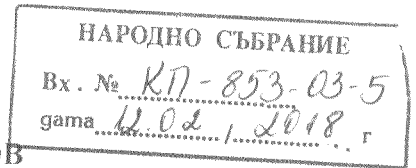

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 94 / 2018 г.
гр. София, 12.02.2018 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На ваш № КП-853-03-5/11.01.2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По повод законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 702-01-55, внесен от Министерския съвет, изразяваме следното становище.

1. Прокуратурата на Република България подкрепя принципно законопроекта.

Намира се, че конкретните законодателни предложения съобразяват констатираната от правната доктрина и в съдебната практика необходимост от изменения и допълнения на НК по отношение на длъжностните (в това число и корупционни) престъпления и привеждането по този начин на наказателноправното регулиране в съответствие с актуалните общественоекономически условия. Проектът е отговор и на наличната нужда от адекватна наказателноправна защита на обществените отношения, засягани чрез действията на длъжностни лица в структурата на стопанските и нестопанските юридически лица (ЮЛ).

1. В този смисъл следва да бъдат подкрепени предложените изменения и допълнения в чл. 93, т. 1, б. „а“ и б. „б“ НК. Чрез тях се осигурява прецизиране и разширяване на кръга от длъжностните лица с изпълняващите служба в орган на местно самоуправление или в общинска администрация, съответно с изпълняващите ръководна дейност или дейност, свързана с пазене и управление на чуждо имущество, в общинските предприятия, както с изпълняващите ръководна работа или работа, свързана с пазене и управление на имущество в търговски обединения.

2. Измененията в чл. 219, ал. 2 НК осигуряват равна по степен наказателноправна защита на всички форми на собственост.

3. Споделяме идеята за създаване на самостоятелен състав на общо длъжностно престъпление в частния сектор в Глава шеста от Особената част на НК (*чл. 221 НК*), както и промените в *чл. 225б – чл. 225е НК* с разширяването на наказателноправната защита срещу корупционни действия в частния сектор и включването на всички прояви на корупционната сделка (аналогични състави на активния и пасивния подкуп в *чл. 301- 304 НК*).

4. Като споделяме заложените идеи в предложените изменения и допълнения на *чл. 248а НК*, обръщаме внимание относно необходимостта проектът да съобрази в тази част последните промени¹, които частично удовлетворяват - в ал. 2, разрешаването на проблемите относно субектите на престъпление (лицата, които действат от името на посочените в разпоредбата лица).

5. Считаме, че предложените изменения и допълнения в нормите, уреждащи съставите на общото длъжностно престъпление в публичния сектор (*чл. 282 - 283а НК*) трябва да бъдат подкрепени. Създаването на нов състав на общо длъжностно престъпление (*чл. 282, ал. 2 НК*), формулирано като резултатно увреждащо, и завишаването на санкциите създават гаранции за всеобхватна, адекватна и най-вече ефективна защита срещу злоупотребата на длъжностните лица от публичния сектор със служебното им положение.

6. Положително е становището за завишаване на санкциите за *престъплението подкуп (активен и пасивен)* и предвиждането на специален минимум, тъй като актуалните санкции не действат в достатъчна степен възпиращо.

Предвиждането на по-разгърната система от квалифицирани състави създава предпоставки както за отчитане на различната степен на обществена опасност и диференциране на отделните деяния, така и за индивидуализиране на наказателната отговорност на отделния извършител.

Следва да се отчете като позитив и синхронизирането на систематиката на активния подкуп с тази на пасивния.

Всеобхватна защита на обществените отношения, гарантиращи честното и безкористно изпълнение на служебните задължения от длъжностните лица, арбитрите и вещите лица, е постигната с предложените изменения на нормите на *чл. 304б* и *чл. 305 НК*.

II. Същевременно намираме за *наложително допълнително обсъждане на някои от предложените изменения и допълнения на НК*.

1. От една страна, предвиждането и на „публична функция“ за обхващане и на други, невключени чрез общите критерии и непосочени изрично сред длъжностните лица по *чл. 93, т. 1, б. „б“ НК* (освен нотариусите и частните съдебни изпълнители и техните помощници), заслужава принципна подкрепа.

---

¹ ДВ, бр. 101/2017 г.

Легалното дефиниране на понятието „публична функция“ (предложено в чл. 93, т. 1а НК) обаче, е твърде общо и неясно по съдържание, което по-скоро би създавало проблеми при правоприлагането. То не отчита и възприети в действащи нормативни актове формулировки².

И съдебната практика (на ВС/ВКС) вече изрично е разглеждала въпросите какво е публична функция и кои лица изпълняват такава функция. Това е сторено със задължителна за правоприлагащите органи съдебна практика³, която съществено се различава от предложеното в проекта.

От друга страна може да се отбележи, че, следвайки очертани от съдебната практика критериите, не са срещани затруднения при квалифициране на функцията на длъжностното лице като публична или не.

2. Подкрепяме принципно предложеното изменение на *нормата на чл. 93, т. 14 НК* и обвързването на размера на данъчните задължения с минималната работна заплата за страната, а не с твърда величина (каквата е действащата уредба). Така биха се създали подходящи нормативни условия за адекватна наказателноправна защита на финансовата и данъчната система.

Но преценката относно изрично предвидения брой на минималните работни заплати, като критерий за определяне на данъци в големи и особено големи размери, следва да бъде задълбочена и комплексна, съобразена с инфлационните процеси и сегашните обществено-икономически условия. За това намираме за необходимо да се ангажира Министерство на финансите със становище⁴.

Наред с това е необходима внимателна преценка защото с изменението на посочения критерий може да стигне и до декриминализиране на отделни деяния (с оглед приложението на по-благоприятния закон по смисъла на чл. 2, ал. 2 НК).

Не е мотивирано и предложеното аналогично изменение на *чл. 93, т. 29 НК* относно определяне на големи и особено големи размери на осигурителните вноски чрез определен брой минимални работни заплати.

3. Липсват мотиви относно предложеното изменение и допълнение на *чл. 224, ал. 1 НК* да се криминализира и приемането на предложение за дар или облага. Механичното симетрично привнасяне на елементи от съставите на престъпленията по чл. 301 и сл. НК към състава на чл. 224 НК не може да бъде подкрепено, тъй като

² Например, Допълнителната разпоредба § 1., т. 3 „Лица, осъществяващи публични функции“ от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

³ Вж. Тълкувателно решение № 2/21.12.2011 г. по тълк. д. № 2/2011 г. ОСНК на ВКС, в което е възприето, че публичната функция, дефинираща качеството на длъжностните лица, следва от обстоятелството, че по силата на изричен закон държавата им делегира определени свои функции, които са изцяло нейни прерогативи. Според действащата конституционна уредба (чл. 8 от Конституцията) държавната власт се разделя на законодателна, изпълнителна и съдебна. От това следва, че лицата, на които са предоставени публични функции (напр. нотариуси и частни съдебни изпълнители и техните помощници) упражняват конкретни правомощия, характерни за една от трите власти, и по своята същност дейността им замества тази на държавата в специфичните сфери. За да се приеме, че длъжностното лице изпълнява публични функции, е необходимо със закон държавата да му възложи изпълнението на някое от собствените си прерогативи от обхвата на законодателната, изпълнителната или съдебната власт.

⁴ От мотивите не видно ясно дали е взето предвид

посочените състави не са аналогични. Освен това, от практически аспект, още сега би могъл да се изтъкне и доказателствен проблем, предвид значението на специалните разузнавателни средства като способ на доказване при подобни престъпления – по отношение на приемането на предложение за дар или облага те са неприложими (по аргумент от чл. 172, ал. 2 НПК).

4. Като цяло намираме за наложително *допълването на мотивите* към представения законопроект, което ще спомогне за правилното прилагане на нормите. Приложените мотиви са лаконични и липсва конкретика, която да аргументира всички предлагани законодателни изменения и допълнения и необходимостта от тях, вкл. липсват такива за завишаване на санкциите за редица престъпления.

Като благодаря за възможността да изразим становище по законопроекта, се надявам то да е от полза за Вашата работа.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

СОТИР ЦАЦАРОВ

